

Matemaattinen logiikka

Harjoitus 12

1. Näytä, että joukko

$$\{[\phi] \mid PA_{exp} \not\vdash \phi, PA_{exp} \not\vdash \neg\phi, \phi \text{ } L_{exp} \text{ - lause}\}$$

ei ole rekursiivisesti numeroituva.

2. Olkoon $L = \{0, S, R\}$ aakkosto, missä 0 on vakiosymboli, S yksipaikkainen funktiosymboli ja R yksipaikkainen relaati symboli. Olkoon

$$M = (\mathbb{N}, 0^M, S^M, R^M)$$

L -struktuuri, missä $0^M = 0$, $S^M(n) = n + 1$ ja

$$R^M = \{[\phi] \mid \mathcal{N}_{exp} \models \phi, \phi \text{ } L_{exp} \text{ - lause}\}.$$

Näytä, että jos T on rekursiivinen L -teoria ja $M \models T$, niin T on epätäydellinen.

3. Olkoon $L = \emptyset$ ja T lauseista ϕ_n , $n \in \mathbb{N}$, koostuva L -teoria, missä

$$\phi_n = \forall v_0 \dots \forall v_n \exists v_{n+1} \bigwedge_{i \leq n} \neg v_{n+1} = v_i.$$

Näytä, että joukko $\{[\phi] \mid T \vdash \phi, \phi \text{ } L \text{ - lause}\}$ on rekursiivinen.

4. Olkoon $L = \emptyset$. Oletetaan että $k \in \mathbb{N}$, M ja M' ovat L -struktuureita joissa $> k$ alkioita, s ja s' ovat näiden tulkintajonoja ja kaikilla $i < j \leq k$ pätee, että $s(i) = s(j)$ joss $s'(i) = s'(j)$. Näytä, että kaikilla L -kaavoilla ϕ pätee, että jos ϕ :ssä esiintyy vain muuttujia $v_0, \dots, v_k$, niin $M \models_s \phi$ joss $M' \models_{s'} \phi$.

5. Olkoon $L = \emptyset$. Näytä, että joukko $\{[\phi] \mid \vdash \phi, \phi \text{ } L \text{ - lause}\}$ on rekursiivinen.